

1140. WALHEIM – Kornelimünster 15 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Net ten zuiden van Aken ligt het plaatsje Kornelimünster met een historisch centrum. Tijdens deze heuvelachtige wandeling wandelt u eerst over veldweggetjes en graspaden naar het dorpje Schmithof. Dan struint u zeer geruime tijd door weilanden door het prachtige dal van de Iderbach waar hier en daar in de zomer wat hoog gras kan staan. Via verrassend paadje komt u opeens in het prachtige oude centrum van Kornelimünster waar u kunt pauzeren bij Restaurant Napoleon, de sponsor van deze wandeling. (Open vanaf 14.00 uur). Via o.a. lang trappenpad en leuk bospaadje komt u bij de restanten van het Gallo-Romeinse tempelcomplex Varnenum". U wandelt dan geruime tijd door het mooie dal van de Inde en loopt onder een gigantische spoorbrug door. U loopt even door het dorpje Hahn en via bospaadjes loopt u langs enkele kalksteenovens terug naar de parkeerplaats. Het is geen zware wandeling maar u moet wel af en toe lange trappenpaden omhoog.. U kunt ook starten in Kornelimünster bij restaurant Napoleon. Start dan de tekst bij punt 6.

Startpunt: Parkeerplaats Freizeit & Erholungsgelände, Schleidenerstraße 201, Walheim.
(Vanaf huisnr. 201 rijdt u rechts de smalle asfaltweg af naar de parkeerplaats).

Startpunt: Café-Restaurant Napoleon, Korneliusmarkt 54-56, Aachen – Kornelimünster. Tel: 0049-24084779. Geopend: Dagelijks vanaf 14.00 uur. In de winter donderdag gesloten. (U kunt parkeren op het grote marktplein.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
15,02 km	3.50 uur	90 m	209 m

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

1140. WALHEIM – Kornelimünster 15 km

1. Vanaf de parkeerplaats gaat u over de smalle asfaltweg, die bij wegwijzer en infoborden een dalende asfaltweg wordt richting Freizeitgelände Friesenrath/Roetgen. Negeer bospaden. Na 200 m gaat u beneden op het Freizeitgelände Friesenrath R over de grindweg richting Friesenrath met links van u de speeltuin.

(Deze voormalige kalksteengroeve is omgevormd tot recreatiegebied).

Vorbij het grote houten gebouw met o.a. kiosk/wc's gaat u bij bord "Naturschutzgebiet" RD (Eifelsteig) de bosweg omhoog. Beneden aan de asfaltweg gaat u R (Eifelsteig) omlaag en via brug steekt u in Friesenrath het riviertje de Inde over.

(Rechts passeert u een oorlogsmonument dat in een kapel staat).

Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong R langs huisnr. 31 omhoog. Negeer zijweg links en loop RD langs huisnr. 4. Boven steekt u de voorrangsweg over en gaat u R over het fietspad. Na 20 m gaat u bij trafikasten L de asfaltweg omhoog langs huisnr. 246. Meteen voorbij de woning wordt de asfaltweg een (gras)pad dat boven bij ingang van weiland een grindweg wordt. Aan de asfaltweg gaat u R. Aan de 3-sprong bij ingang van groeve gaat u RD. *(Rechts boven ziet de kerk in Walheim).* Volg nu de smalle asfaltweg geruime tijd langs de groeve. Na bijna 700 m buigt de asfaltweg naar rechts en wordt dan een stijgende grindweg door de bosstrook. Boven bij zitbank gaat u RD over de asfaltweg. Let op! Na 5 m gaat u R het graspad, gelegen tussen afrasteringen, omlaag. *(Soms kan hier hoog gras staan).*

2. Beneden aan de T-splitsing gaat u R. Aan de 3-sprong gaat u L over het bredere graspad, dat in het dorpje Schmithof een dalende asfaltweg wordt. Aan de T-splitsing gaat u R omlaag langs huisnr. 28. Via spoorwegovergang steekt u de niet meer in gebruik zijnde spoorlijn (Vennbahn)

over. Beneden aan de T-splitsing gaat u L. Na 10 m gaat u R (huisnr. 180-194) over de veldgrindweg. Voorbij grote woning volgt u RD het pad, dat even verder langs en door de bosrand en later door het bos loopt. Negeer zijpad rechts. Beneden aan de klinkerweg gaat u L omhoog. Vlak daarna voorbij slagboom gaat u aan de T-splitsing bij verbodsbord R het asfaltweggetje omlaag. Negeer zijpaden.

(Bijna beneden ziet u links restanten van de verdedigingslinie Westwall. De betonnen "tanden" (höckerlinie) zijn de overblijfselen van de verdedigingslinie Westwall ook wel Siegfriedlinie genoemd, die Duitsland in de Tweede Wereldoorlog moest beschermen tegen aanvallen van tanks. Ze is gebouwd tussen 1936 en 1945 en loopt van Kleef aan de Nederlandse grens tot aan de Zwitserse grens en heeft een lengte van meer dan 630 km).

Volg de asfaltweg RD. Na 400 m steekt u de voorrangsweg over en loop RD (Eisenhütte) de doodlopende weg omlaag. Bij wegversmalling steekt u via brug de Iterbach over. Meteen daarna gaat u R (Privatstrasse) met rechts beneden het beekje. *(De weg is voor wandelaars toegankelijk).*

3. Bijna aan het eind van de asfaltweg, 10 m voor toegangshek van hoeve, gaat u R (5) via klaphekje het weiland in en loop RD. Steek via brug weer de Iterbach over en ga dan meteen L over het pad met links de beek. (Door de overstromingen in juli 2021 is een deel van het pad verdwenen). Voorbij klaphekje loopt u RD verder langs de Iterbach. Aan het eind van het weiland gaat u RD (5) via klaphekje over het bospaadje. Vlak daarna volgt u het paadje beneden langs de heuvel. Voor grasheuvel gaat u L omlaag en loop dan verder langs de beek. Vlak daarna volgt u via draaihekjes het bospad langs de beek. Boven verlaat u het bos en ga dan L omlaag langs de bosrand. Na circa 30 m gaat u L het bospaadje omlaag. Meteen daarna gaat u aan de kruising van boswegen L en steekt u even verder het smalle bruggetje over.

(Maart 2020 was dit bruggetje weg maar er zijn grote blokken steen gelegd zodat u kunt oversteken.

Na het bruggetje loopt u RD naar het grote inmiddels verdwenen draaihekje dat midden in het weiland stond. *(U verlaat nu even het dal van de Iterbach).* Na het verdwenen grote draaihek, hier in de buurt liggen nu stenen voor als het hier in het weiland drassig is, loopt u nog circa 30 m RD door het weiland omhoog ga dan L verder omhoog naar de alleenstaande eik. Meteen voorbij deze boom gaat u schuin R door het weiland verder omhoog richting de bosrand en rechts naast afgeknakte dikke boomtakken gaat u door een draaihekje.

4. Ga door het draaihekje en ga dan meteen R over het paadje langs de afrastering.

(Hier staan na het draaihekje links in de bosstrook twee stoeltjes. In het begin is het paadje soms dicht gegroeid met braamstruiken maar na 10 m is dit al gedaan).

Na 250 m wordt boven bij ingang van weiland het paadje een dalende begroeide bosweg. Let op! Na 100 m buigt de bosweg naar links en meteen daarna gaat u scherp R het bospaadje omlaag met links afrastering van weiland. Na 50 m gaat u beneden bij draaihekje L en loop nu RD door het "terrassen" weiland. *(Indien hier prikkeldraad is gespannen vanwege de koeien, kruip er dan onder door.)* Bij rij bomen loopt u het volgende weiland binnen. Aan het eind van dit weiland (vóór het ijzeren hek) loopt u rechts omhoog richting klaphekje/doorgaande weg. Steek boven na het klaphekje RD de doorgaande weg over en loop links van de vangrail bij ingang van het weiland via klaphekje het weiland in. Loop nu geruime tijd RD door het weiland met rechts van u de meanderende Iterbach. Na 500 m, aan het eind van het weiland, gaat u L het steile, soms modderige bospaadje omhoog. Boven in het volgend weiland gaat u meteen R over het paadje langs de bosrand met rechts beneden de beek. Aan het einde van het weiland gaat u bij brug door het draaihekje en dan L over de smalle asfaltweg.

5. Na 50 m gaat u R via het klaphekje het weiland in en loop dan naar de bosrand. Bij de bosrand gaat u L. Blijf nu geruime tijd via draaihekjes door de weilanden lopen met rechts van u de bosstrook waardoor de Iterbach stroomt. Na bijna 700 m gaat u bij brug L de veldweg later verharde weg omhoog. Aan de 3-sprong gaat u L de asfaltweg omhoog. Boven aan de T-splitsing gaat u R (2) over de asfaltweg. Aan de 3-sprong bij zitbank gaat u bij verbodsbord R (2/Schraungracht) over de grindweg, die voorbij woning (nr.30) een dalend pad wordt. Aan de 3-sprong bij spoorwegviaduct gaat u L het grindpad omhoog. Boven gaat u L over de smalle asfaltweg.

(U loopt hier over het traject van de voormalige Vennbahn spoorlijn, die van Aken naar het

Luxemburgse Troisvierges liep. Nu is het voormalig spoortraject een 125 km lange fietsroute (Vennbahnradweg)).

Boven in Kornelimünster gaat u R over het trottoir omlaag. Meteen voorbij 2 dikke lindebomen en zitbanken gaat u bij wegwijzer scherp R (Schulberg/2/B1) de asfaltweg omlaag. Aan de kruising gaat u RD verder omlaag. Aan de 4-sprong bij verkeersspiegel gaat u RD het pad, dat meteen naar rechts buigt, omlaag. Beneden bij verkeerslichten en bij groot muurkruis in nis steekt u de doorgaande weg over en na 10 m gaat u aan de T-splitsing in het historische centrum van Kornelimünster R over de kasseienweg. Negeer zijwegen en volg de kasseienweg langs de Markt met de mooie historische panden (17e/18e eeuw). Bij huisnr. 56 komt u rechts bij café restaurant Napoleon, waar u op het terras of in het knusse café na 10 km kunt pauzeren.

(Dit is misschien wel het leukste en oudste café aan het marktplein. Het is een echt ouderwets bruin café met binnenin een laag plafond en waar ouderwets behang hangt. De vriendelijke uitbater Alfred Kreiten kan u ook veel vertellen over het stadje. Buiten aan de gevel van het café is bij de weegschaal de historische Pilgervlag te zien. Is het café gesloten, dan kunt u iets verder terecht bij Café Zur Krone).

6. Met uw rug naar de ingang van restaurant Napoleon gaat u R. Meteen daarna gaat u R (Benedictusplatz) over de kasseienweg met de prachtige woningen.

(Als u hier aan de 3-sprong L langs het grote wegkruis (1906) gaat en vlak daarna L door het ijzeren hek gaat, dan komt u bij de ingang van de mooie abdijkerk (1706) met het prachtige barokke altaar en orgel, de mooie glas – in - lood ramen en versierde kruisbogen (plafond). Zeker doen. De Benedictijnerabdij is in 813/814 gesticht door Lodewijk de Vrome, een zoon van Karel de Grote).

Volg nu de kasseienweg langs huisnr. 19. Even verder heet de weg Korneliusstraße. Let op! Meteen voorbij huisnr. 21 (tegenover nr. 16) gaat u L door de groene deur (even open en dicht maken) en loop het lange trappenpad omhoog. Boven bij zitbank gaat u R de asfaltweg omhoog met even verder links een grote begraafplaats.

(Als u hier bij zitbank de asfaltweg oversteekt en over het grasveld loopt, dan ziet u meteen links het oude Joodse kerkhof.

Als u hier bij zitbank L over de asfaltweg en na 30 m weer L gaat, dan komt u via het oude kerkhof bij de St. Stephanuskerk (Bergkirche). De kerk is in 1251 voor het eerst genoemd. Tot 1802 deed ze dienst als parochiekerk. Nu doet ze dienst als Friedhofskirche. Zie infobordje bij deur. Als u bij de kerk, waar twee zitbanken staan links naar de muur loopt, dan heeft u prachtig uitzicht op het stadje dat sinds 1972 bij de stad Aken hoort).

Negeer zijweg links omhoog (Fronhofer Weg) en loop RD met links woningen.

Let op! Voorbij huisnr. 41 gaat u L over het grasveld en u passeert rechts een zitbank, die onder een boom staat. Loop RD verder omhoog en volg het pad even verder RD door de bosrand. Negeer zijpaadjes. Als u uit het bos komt, volgt u RD het pad gelegen tussen afrasteringen. U passeert rechts de restanten van een Romeins tempelcomplex. Bij infobord “de Gallorömisch Tempelbezirk “Varnenum” gaat u L.

(Hier lagen op de hoogvlakte “Schildchen“ drie Gallo-Romeinse tempels, die werden gebouwd aan het begin van de jaartelling. Ze werden ontdekt bij een serie opgravingen tussen 1907 en 1911 door de archeoloog Schmid-Burgk.

Ten noorden van de al opgegraven tempels liggen nog meer tempels, deze liggen echter nog onder de grond.

Op deze plek kruisten twee Romeinse heerwegen, die van Aken naar Trier en die van Keulen via Jülich naar Dinant de Inde. Bij het tempelcomplex lag al voor de Keltische tijd een nederzetting (vicus) die Varnenum heette. Na de ondergang van het Romeinse rijk in de 3e eeuw (rond 260) werd Varnenum verlaten.

In 1989 werden de tempels middels het bouwen van een 1 meter hoge muur bovenop de fundamenten beter zichtbaar gemaakt).

Vlak daarna gaat u R de grindweg omlaag. Steek voorzichtig de doorgaande weg over en loop bij slagboom/hek en verbodsbord RD over de asfaltweg. Na 50 m gaat u R het graspad, gelegen tussen afrasteringen, omlaag.

(Voor u ziet u de vierkante witte toren van de nieuwe Benedictus abdij (1908) in Kornelimünster).

Vorbij boerderij volgt u het holle paadje omlaag dat bij woning (nr.8 A) een dalende smalle asfaltweg wordt. Let op! Na 100 m, waar de asfaltweg naar links buigt en bij brievenbus met de huisnr. 4-6-8 gaat u R het holle paadje omlaag. Aan het eind van het pad gaat u scherp L de smalle asfaltweg omlaag. Beneden gaat u R het asfaltpad langs de doorgaande weg omlaag.

7. Beneden aan de voorrangsweg gaat u L over het brede asfaltpad/fietspad. Meteen na de brug gaat u bij trafikasten L (Eifelsteig/Matthiasweg/Krönenweg) de veldweg omlaag met links het riviertje de Inde.

(Tot het eindpunt blijft u nu de route van de Eifelsteig (Es) en de Matthiasweg (Mw) volgen).

Volg nu geruime tijd het pad langs weilanden en langs en door bosranden. Na 800 m steekt u bij ijzeren hek (ingang weiland) de veldweg over en gaat u RD (1/Es/Mw) via nauwe doorgang over het pad met links van u de grind- veldweg en u loopt onder het hoge spoorwegviaduct door van de Vennbahn. Volg verder het paadje en dan passeert u links de grote paardenstalling/manege Gut – Schlauser – Mühle. Volg het stijgende paadje RD (Es/Mw) en loop het trappenpad omhoog. Na 150 m loopt u boven parallel aan de rechts gelegen spoorlijn (Vennbahn) en volg dan RD (Es/Mw) het dalende bospad. Na 400 m loopt u het steile trappenpad omhoog. Boven bij 2 zitbanken volgt u RD het graspad met rechts weer de spoorlijn (Vennbahn). Bij woning gaat u L (Es/Mw) de asfaltweg omlaag en u loopt het dorp Hahn binnen. Beneden aan de T-splitsing gaat u L (E8/Es/Mw) omlaag.

8. Beneden aan de voorrangsweg in Hahn gaat u R (Es/Mw). Na 100 m steekt u L via de smalle brug de Inde over. Na de brug gaat u voor huisnr. 43a R (Es/Mw) over de asfaltweg. Negeer zijwegen en volg RD (Es/Mw) de asfaltweg met rechts van u de Inde. Aan het eind van de asfaltweg bij huisnr. 69 gaat u RD over het grindpad. Bij de eerste brug loopt u RD. Meteen daarna aan de 4-sprong gaat u R en steekt u bij stenen wegwijk via brug weer de Inde over en ga L langs de doorgaande weg. Vlak daarna gaat u bij verbodsbord schuin L (Es/Mw) over de grindweg met links de Inde. Na 200 m gaat u aan de 3-sprong L (Es/Mw) de brug over en volg het stijgende bospad.

*(De brug is tijdens de waterramp van juli 2021 weggeslagen. Laat even weten als er weer een nieuw brug is geplaatst. Alvast bedankt. Als het water in de beek niet hoog staat, kunt via “stapstenen” het beek oversteken. Kan dat niet, blijf dan het pad RD volgen en u verlaat even verder het bos. Na 400 m gaat u in het bos bij brug R (Es/Mw) het bospad omhoog. Ga nu verder bij **** in dit punt).*

Negeer zijpaadjes. Na 150 m passeert u links bij infobord “Kalkofen in de Au”. Aan de Y-splitsing gaat u R (Es/Mw) langs de beek. Aan de kruising gaat u R (Es/Mw) de brug over en ga dan meteen na de brug aan de 4-sprong L (Es/Mw) het bospad omhoog. ** Boven steekt u via brug een diepe kloof (*verbinding tussen twee groeven*) over. Waar het pad rechts omhoog buigt, passeert u links een betonnen dek en infobord. *(Op het dek kunt u drie diepe kalkovens inkijken).* Na 100 m komt u weer bij de parkeerplaats.**

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij Wandelgids Zuid-Limburg. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.